

Spis treści

Wstęp	9
ROZDZIAŁ 1. Terminologia i typologia sfery konsumpcji	13
1.1. Istota konsumpcji oraz sfery konsumpcji	13
1.1.1. Kwestie definicyjne	13
1.1.2. Segmentacja sfery konsumpcji	15
1.2. Źródła, prawidłowości rozwoju oraz klasyfikacja potrzeb	18
1.2.1. Źródła i prawidłowości rozwoju potrzeb	18
1.2.2. Wybrane klasyfikacje potrzeb	20
1.3. Klasyfikacja konsumpcji	24
1.3.1. Przedmiotowe ujęcie konsumpcji	24
1.3.2. Konsumpcja indywidualna i zbiorowa	26
1.3.3. Konsumpcja prywatna i publiczna	27
1.3.4. Konsumpcja rynkowa, naturalna i społeczna	31
1.3.5. Konsumpcja pozytywna i negatywna	32
1.4. Inne kategorie sfery konsumpcji	32
1.4.1. Poziom życia	32
1.4.2. Dobrobyt	33
1.4.3. Sposób życia	34
1.4.4. Jakość życia	35
1.5. Konsumpcja jako szczególna forma produkcji	36
1.5.1. Produkcyjna a konsumpcyjna funkcja gospodarstwa domowego	37
1.5.2. Koszty i efektywność konsumpcji	39
1.5.3. Dylematy racjonalności konsumpcji	43
ROZDZIAŁ 2. Determinanty konsumpcji	45
2.1. Konsumpcja w procesie reprodukcji społecznej	45
2.2. Determinanty konsumpcji gospodarstwa domowego	46
2.2.1. Czynniki biologiczne i ekologiczne	46
2.2.2. Czynniki ekonomiczne	47
2.2.3. Czynniki społeczne	55
2.2.4. Czynniki kulturowe	58
2.2.5. Czas wolny a konsumpcja	61
2.3. Determinanty konsumpcji społeczeństwa	66

2.3.1. Poziom i tempo rozwoju gospodarczego	66
2.3.2. Procesy demograficzne i społeczne	71
2.3.3. Oddziaływanie państwa	74
ROZDZIAŁ 3. Konsumpcja w teorii ekonomii – rys historyczny	81
3.1. Geneza i początki badań konsumpcji	81
3.2. Konsumpcja w ekonomii klasycznej	82
3.3. Konsumpcja w świetle teorii użyteczności i analizy marginalnej	92
3.4. Ekonomia dobrobytu	99
3.5. Początki empirycznych badań konsumpcji	101
3.6. Keynesowskie ujęcie konsumpcji	103
3.7. Konsumpcja w ekonomii współczesnej	104
3.8. Podsumowanie	112
ROZDZIAŁ 4. Funkcje i prawidłowości rozwoju konsumpcji	113
4.1. Funkcje konsumpcji	113
4.1.1. Funkcje gospodarcze	113
4.1.2. Funkcje społeczno-kulturalne	116
4.2. Prawidłowości rozwoju konsumpcji – ważniejsze prawa i hipotezy	118
4.2.1. Prawo malejącej użyteczności Hermana H. Gossena	119
4.2.2. Dochody a wydatki na żywność – prawo Ernsta Engla	120
4.2.3. Hipoteza dochodu absolutnego Johna M. Keynesa	121
4.2.4. Hipoteza dochodu permanentnego Milтона Friedmana	123
4.2.5. Hipoteza cyklu życia Franco Modiglianiego i Alberta Ando	124
4.2.6. Hipoteza dochodu permanentnego oraz hipoteza cyklu życia a międzypokoleniowe transfery konsumpcji	127
4.2.7. Hipoteza dochodu relatywnego i nieodwracalności konsumpcji Jamesa S. Duesenberry'ego	129
4.2.8. Prawo popytu i renta konsumenta Alfreda Marshalla	130
4.2.9. Odstępstwa od reguł, czyli paradoksy zachowań konsumpcyjnych	132
4.2.10. Teoria trzech sektorów a sfera konsumpcji	135
ROZDZIAŁ 5. Współczesna konsumpcja – nowe zjawiska i tendencje	137
5.1. Problem nowej konsumpcji	137
5.2. Ekologizacja konsumpcji i jej etyczny wymiar	137
5.3. Serwicyzacja i dematerializacja konsumpcji	140
5.4. Domocentryzacja i prywatyzacja konsumpcji	142
5.5. Homogenizacja i heterogenizacja konsumpcji	144
5.6. Dekonsumpcja i prosumpcja	150
5.7. Wirtualizacja konsumpcji	155
5.8. Wzrost roli państwa w sferze konsumpcji	157
5.9. Efektywna produkcja – marnotrawna konsumpcja	160
5.10. Dylematy przyszłości	163
ROZDZIAŁ 6. Konsumpcja a gospodarka – problem społecznej efektywności rozwoju gospodarczego	165
6.1. Uwagi wstępne	165
6.2. Cele i efekty rozwoju gospodarczego	165

6.3. Istota społecznej efektywności gospodarki i jej rozwoju	169
6.4. Próba identyfikacji społecznej efektywności gospodarki i jej rozwoju – ujęcie teoretyczne	170
6.5. Poziom życia jako wyznacznik społecznej efektywności gospodarowania – kwestie metodyczne	173
6.5.1. Zasady i kryteria doboru wskaźników poziomu życia	174
6.5.2. Pożądane cechy wskaźników poziomu życia	176
6.6. W poszukiwaniu syntetycznego wskaźnika rozwoju społecznego	179
ROZDZIAŁ 7. Konsumpcja społeczeństwa polskiego po 1989 r.	181
7.1. Istota i fazy przemian gospodarczych po 1989 r.	181
7.2. Skłonność do konsumpcji	182
7.3. Industrializacja oraz serwicyzacja konsumpcji	191
7.4. Konsumpcja prywatna a konsumpcja publiczna	193
7.5. Ekonomiczne i społeczne zróżnicowanie konsumpcji	197
7.6. Tendencje rozwojowe konsumpcji	204
Bibliografia	216
Indeks	219